

Województwo Śląskie

silesia

Nr 1/2005

ISSN 1734-6886

Biuletyn Informacyjny ZPORR

region

ZPORR

Zintegrowany
Program
Operacyjny
Rozwoju
Regionalnego

Unia Europejska

Symfonia pomysłów

czyli projekt
Akademii Muzycznej
w Katowicach

Marszałek Michał Czarski
o rozwoju regionu

Jak Śląskie korzystało z EFRR
w 2004 r.

Wieści z Brukseli

**Absorpcja funduszy strukturalnych w ramach ZPORR (EFRR+EFS)
w podziale na obszar starostw i miast na prawach powiatu**

W numerze:

Symfonia pomysłów

Na realizację swojego projektu Akademia Muzyczna zdobyła dotację w wysokości prawie 30 mln zł

str. 4

Skracamy dystans do „starej” UE

W następnym okresie programowania możemy otrzymać z Unii Europejskiej czterokrotnie więcej środków na rozwój regionalny niż dotychczas - mówi Michał Czarski, Marszałek Województwa Śląskiego

str. 6

Rozwój od podstaw

Nie należy deprecjonować projektów z zakresu podstawowej infrastruktury - uważa Elżbieta Bienkowska, dyrektor Wydziału Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich

str. 8

Śląsk w liczbach

Podsumowania dotychczasowych naborów w ramach ZPORR

str. 9

Partner w planowaniu

O naborach i ocenie projektów opowiada Anna Słupina, kierownik Referatu ds. Wyboru Projektów

str. 10

Wydarzenia

Wieści ze Śląska i z Brukseli

str. 12

O rok bogatsi

Efekty rocznej obecności w strukturach Unii Europejskiej

str. 14

SILESIA REGION

Biuletyn Informacyjny ZPORR wydawany jest na zamówienie Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Śląskiego

ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice

Wydział Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich

tel.: +48 (32) 20 78 376

fax: +48 (32) 25 53 758

e-mail: fundusze@silesia-region.pl

www.silesia-region.pl

Wydawca: Smartlink s.c.

ul. Kościelna 7, 60-446 Poznań

e-mail: biuro@smartlink.pl, www.funduszeonline.pl

Redakcja: Jerzy Gontarz i Andrzej Szoszkiewicz

Projekt i skład: ICON - Studio Grafiki Komputerowej

Druk: ECHO STUDIO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską

Szanowni Państwo,

Już od ponad roku Polska jest członkiem europejskiego klubu. Zarząd Województwa Śląskiego od początku traktował przystąpienie do UE jako naszą wielką szansę. Prowadzone od kilku lat prace pozwoliły na rzetelne przygotowanie regionu do nowych wyzwań. Dzięki utworzeniu w województwie bazy projektów Partner powstała sprawna struktura koordynatorów we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego. Dziś tworzą oni grupę przeszło 200 osób przeszkolonych w dziedzinie pozyskiwania funduszy strukturalnych. Dzięki temu przedsięwzięciu Zarząd Województwa monitorował stan przygotowania projektów, mobilizował beneficjentów i wspierał rozwiązania o regionalnej skali.

Dało to znakomity efekt. Na Śląsku rozdysponowaliśmy już trzy czwarte środków z unijnych funduszy w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Wartość zgłoszonych projektów dwukrotnie przewyższała dostępne fundusze. Na dofinansowanie wybranych projektów przeznaczaliśmy około 790 mln zł. W tym roku rozdysponujemy pozostałe środki w ramach pierwszego i trzeciego priorytetu ZPORR.

Wybrane dotychczas projekty dotyczą m.in. rozbudowy infrastruktury drogowej, inwestycji w zakresie ochrony środowiska, modernizacji placówek ochrony zdrowia, rozwoju bazy edukacyjno-sportowej, programów stypendialnych, podnoszenia kwalifikacji, informatyzacji regionu. Dzięki nim nasz region znacznie zmniejszy dystans do regionów „starej” UE.

Oddajemy w Państwa ręce pierwsze wydanie biuletynu „Silesia Region”, w którym przedstawiamy najważniejsze informacje i analizy podsumowujące pierwszy rok wdrażania ZPORR w naszym województwie. Na łamach biuletynu zamierzamy prezentować projekty współfinansowane z funduszy strukturalnych, które mają szczególne znaczenie dla rozwoju województwa. Nie będziemy jednak zapominać o tych projektach, które rozwiązują lokalne problemy. Mam nadzieję, że nasze publikacje przyczynią się do upowszechniania dobrych praktyk i będą dla Państwa źródłem cennych informacji.

Życzę miłej lektury.

Michał Czarski
Marszałek Województwa Śląskiego

Symfonia pomysłów

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach wzmocni swoją pozycję regionalnego ośrodka kultury, edukacji muzycznej i współpracy międzyuczelnianej. Na realizację swojego projektu Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA zdobyła dotację z funduszy strukturalnych w wysokości prawie 30 mln zł. Resztę środków na tzw. wkład własny uczelnia zdobyła z trzech innych źródeł

Genezą powstania projektu CNIEM SYMFONIA była wieloletnia potrzeba uczelni posiadania infrastruktury pozwalającej na prowadzenie muzycznych zajęć dydaktycznych dla studentów oraz działalności naukowej w profesjonalnych warunkach w pobliżu uczelni. - JM Rektor zlecił mi rozeznanie, czy istnieją możliwości sfinansowania budowy wielofunkcyjnej sali audytorialnej oraz biblioteki przy pomocy środków unijnych - wspomina Elżbieta Gilewska, specjalista ds. integracji z UE w Akademii Muzycznej w Katowicach, koordynator projektu.

- W 2002 r. już wiedzieliśmy, że będzie wdrażany Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, ale jeszcze nikt nie znał szczegółów - opowiada Elżbieta Gilewska. - Ministerstwo Gospodarki i Pracy utworzyło wówczas bazę ISEKP, w której zarejestrowaliśmy nasz projekt. Powstała również baza projektów PARTNER w Wydziale Funduszy Europejskich Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego; tam także zgłosiliśmy nasz projekt.

Bazy służyły wymianie doświadczeń, zdobywaniu niezbędnych informacji i wstępnemu rozeznaniu, czy tego typu projekty będą mogły uzyskać dofinansowanie z unijnych funduszy. Projekt Centrum SYMFONIA powstawał w zasadzie równolegle z tworzeniem dokumentów i procedur programu ZPORR, co powodowało przeprowadzanie wielu zmian w trakcie jego pisania.

Jak sfinansować projekt

Na początku 2004 r. nikt nie wiedział, kiedy zostaną ogłoszone pierwsze konkursy, ale tymczasem powstał Program Pro-

mesa Ministra Kultury, do którego Akademia Muzyczna w Katowicach złożyła wniosek jako jedna z pierwszych instytucji. - Już na potrzeby tego wniosku musieliśmy mieć studium wykonalności. Mieliliśmy na to zaledwie dwa miesiące - a należało przygotować ogromną ilość informacji, jakich nigdy wcześniej nie było potrzeby opracowywać i analizować - mówi Elżbieta Gilewska. Ale wszystko się powiodło, bo już w kwietniu z Ministerstwa Kultury nadeszła decyzja o przyznaniu promesy.

Pozostałymi partnerami finansowymi są Urząd Miasta Katowice i Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. - Tutaj JM Rektor wykazał się olbrzymim talentem menedżerskim, zdobywając poparcie dla projektu u władz miasta, samorządu wojewódzkiego i Ministra Kultury. No, ale sama idea i konieczność podjęcia takiego wyzwania była tego warta - podkreśla Maria Nazarewicz, dyrektor administracyjny Akademii Muzycznej w Katowicach.

W czerwcu 2004 r. Zarząd Województwa Śląskiego ogłosił pierwszy konkurs na projekty w ramach działania 1.3.1 Regionalna infrastruktura edukacyjna ZPORR. Projekt Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA przeszedł pozytywnie wszystkie etapy oceny i w październiku 2004 r. został zatwierdzony do dofinansowania. Z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przyznano AM w Katowicach pieniądze na pokrycie 75% kosztów kwalifikowanych budowy Centrum.

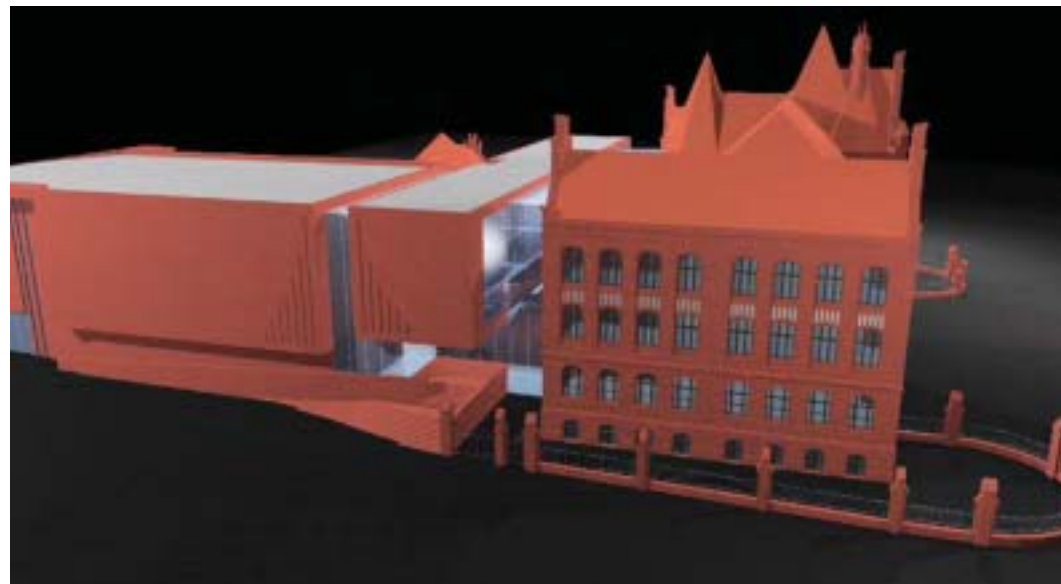
Umowa o dotację z Urzędem Wojewódzkim w Katowicach została podpisa-

na na początku roku 2005. Dzięki temu na czas mogła się rozpocząć realizacja projektu. Na początku 2005 r. Akademia Muzyczna w wyniku przetargu wyłoniła inżyniera kontraktu, który zajmuje się zarządzaniem budową oraz nadzorem.

W tej chwili kończą się procedury związane z wyłonieniem generalnego wykonawcy, a zespół zajmujący się projektem opracowuje procedury obiegu dokumentów i raportowania. - Z każdym donatorem inaczej będziemy się rozliczać. By uzyskać refundację środków z EFRR, będziemy składać wnioski (można to zrobić raz w miesiącu) do Urzędu Wojewódzkiego. Z Ministerstwem Kultury będziemy się rozliczać kwartalnie. Urzędowi Miasta Katowice oraz samorządowi województwa będziemy również przedkładać faktury z realizacji inwestycji - tak koordynator projektu wyjaśnia zasady przepływów finansowych.

Centrum integracji

Oprócz działalności statutowej Akademii Muzyczna prowadzi działania na rzecz regionu i społeczeństwa lokalnego. Projekt jeszcze bardziej otworzy AM na zewnątrz. Już od kilku lat pracownicy uczelni organizują koncerty muzyczne dla dzieci specjalnej troski. W starym budynku Akademii, prawie stuletnim, sala kon-

Obiekt, zaprojektowany przez biuro Barysz Konior Architekti, składa się z dwóch bloków funkcjonalno-przestrzennych, tworzących w rzucie literę „L”. Formą przeszklonego atrium będzie połączony z istniejącym zabytkowym budynkiem Wydziału Instrumentalnego oraz zamkniętym łącznikiem z budynkiem rektoratu. Centrum będzie w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych.

certowa znajduje się na drugim piętrze i mieści zaledwie 120 osób. Sala audytorialna będzie jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Polsce. Pomieści 470 słuchaczy na widowni, a na estradzie - dużą orkiestrę symfoniczną i chór. Dostosowana będzie do pełnienia rozmaitych funkcji: próby i koncerty symfoniczne oraz kameralne, wykłady, warsztaty i kursy mistrzowskie z możliwością rejestracji nagrań, a także konferencje, sympozja naukowe oraz uroczystości akademickie.

Jedną z podstawowych części Centrum jest Biblioteka Główna. - Mamy jedno z największych zbiorów muzycznych wśród uczelni muzycznych w Polsce. Na razie mieszczą się w starym budynku, ale kwalifikują się do przeniesienia ze względu na stan stropów - mówią pracownicy AM. W nowej bibliotece zwiększy się ich dostępność również dla uczniów szkół muzycznych regionu śląskiego. Poza biblioteką i salą audytorialną znajdują się tu: laboratorium dźwięku wyposażone w nowoczesną aparaturę, sala do zajęć terapeutycznych, pracownia komputerowa oraz bufet studencki. Rektor Eugeniusz Knapik jest pewny, że projekt Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA przyczyni się do wzrostu atrakcyjności Śląska, a do Katowic coraz chętniej będą przyjeżdżać zagraniczni studenci i pedagodzy.

Jerzy Gontarz

W marcu 2005 r. przed Akademią Muzyczną zamontowano billboard informujący o rozpoczęciu realizacji projektu CNIEM SYMFONIA finansowanego ze środków UE

Wyprzedzając trendy

Rozmowa z prof. Eugeniuszem Knapikiem, JM Rektorem Akademii Muzycznej w Katowicach

Nowy projekt Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA - oprócz korzystnego oddziaływania na pozycję miasta Katowice i regionu śląskiego - z pewnością zwiększy atrakcyjność studiów w Akademii Muzycznej. A jak się przyczyni do rozwoju samej uczelni?

Liczę właśnie na to, że Centrum przyczyni się do rozwoju uczelni przez zwiększenie atrakcyjności studiowania w niej osób spoza Śląska i spoza granic Polski. Mamy wysoko wykwalifikowaną kadrę profesorów. Niektórzy z nich mogliby być ozdobą największych uczelni muzycznych na świecie. Dlaczego więc nie stworzyć warunków do studiowania i zatrudniania w naszej uczelni obcokrajowców? Dlaczego nie zastąpić obowiązującego od dziesięcioleci modelu kariery, polegającego na planowaniu wyjazdu w czasie studiów lub zaraz po ich ukończeniu w poszukiwaniu pracy za granicą, na rzecz modelu stwarzającego warunki do zapraszania wysokiej klasy artystów i pedagogów do Katowic? Tak nie musi być! Mam wielką nadzieję, że nowy gmach Akademii to początek wielkich przemian w sferze postrzegania kultury i jej znaczenia dla rozwoju społecznego regionu śląskiego. Wierzę także, że jest to początek budowy nowoczesnej infrastruktury kulturalnej na miarę XXI wieku w regionie zamieszkałym przez prawie czteromilionową ludność. W tym upatruję ogromną szansę na rozwój uczelni. Pojawia się bowiem powoli nowy odbiorca kultury - klasa średnia - adresat naszych twórczych wysiłków. To jej potrzeby kulturalne, które z całą pewnością niebawem się pojawiają, spowodują wzrost zainteresowania kulturą wysoką, w tym muzyką.

Wykazał się Pan olbrzymią siłą przekonywania, zdobywając środki na sfinansowanie projektu z czterech źródeł: fundusze UE (ZPORR), Promesa Ministra Kultury, budżet miasta Katowice i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Jak te starania wyglądały, z kim były najtrudniejsze negocjacje?

Od wieków recepta jest zawsze taka sama. Aby osiągnąć zamierzony cel we właściwym czasie trzeba rozmawiać z odpowiednimi ludźmi! Ten właściwy czas nadszedł w momencie „wkroczenia” do Polski funduszy unijnych. Pojawiła się więc ogromna szansa, by po 70 latach bezskutecznych zabiegów związanych z budową sali koncertowej, te pla-

ny miały szansę się ziścić. Trzeba było niezwykle szybko (zajął nam to rok) przygotować - prawie jednocześnie - projekt formalny związany z aplikacją do ZPORR i projekt architektoniczny Centrum. Równolegle prowadziłem rozmowy dotyczące zapewnienia tzw. wkładu krajowego, jako że Akademia nie dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi, które mogłaby przeznaczyć na ten cel. Nie mógłbym dzisiaj, z pewnej już perspektywy, określić ich mianem trudnych negocjacji. Powiem więcej. Miałem niezwykle satysfakcję obserwować, jak zmienia się w świadomości moich rozmówców postrzeganie spraw kultury, w tym roli Akademii, w kształtowaniu właściwego wizerunku regionu śląskiego w Unii Europejskiej, jak i za-

pewnieniu warunków życia mieszkańcom Śląska zgodnych z tradycją i naszymi aspiracjami. Nie byłoby tego Centrum bez tak zarysowanej perspektywy przez ministra kultury Waldemara Dąbrowskiego, marszałka Michała Czarńskiego i prezydenta Katowic Piotra Ushoka. W efekcie ich decyzji infrastruktura kulturalna regionu śląskiego wzbogaci się o obiekt wart ok. 50 mln zł, przy wydatkowaniu na ten cel 8% z budżetu województwa i 8% z budżetu miasta. Ponad 40 mln złotych środków finansowych spłynie więc do Katowic z funduszy unijnych i budżetu centralnego. To właściwa miara tej inwestycji.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

Zdjęcia: archiwum projektu CNIEM Symfonia i Akademii Muzycznej w Katowicach

Skracamy dystans do „starej” UE

W następnym okresie programowania możemy otrzymać z Unii Europejskiej czterokrotnie więcej środków na rozwój regionalny niż dotychczas - mówi **Michał CzarSKI**, Marszałek Województwa Śląskiego

Czy przed uruchomieniem naborów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego spodziewał się Pan tak dużej konkurencji między wnioskodawcami na Śląsku?

Jeszcze przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej województwo śląskie było objęte pomocą przedakcesyjną. W 2004 r. Urząd Marszałkowski rozpoczął proces naboru wniosków o dofinansowanie inwestycji z funduszy strukturalnych. Do Urzędu wpłynęły 763 aplikacje o fundusze w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na sumę, która dwukrotnie przekracza dostępną dla Śląska alokację (279,9 mln euro). Taka duża liczba złożonych wniosków wynika z ogromnych potrzeb w gminach i powiatach. Świadczy jednocześnie o dużej aktywności samorządu terytorialnego, który dobrze wykorzystuje doświadczenia nabyte podczas pozyskiwania pieniędzy przedakcesyjnych i wiedzę z wielu szkoleń organizowanych przez samorząd województwa.

Jak oceniono jakość złożonych wniosków i czy projekty te dobrze wpisywały się w Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego?

Dzięki aktywności i profesjonalizmowi samorządów lokalnych i innych beneficjentów ZPORR składane wnioski były bardzo dobre i przede wszystkim ze względu na ograniczone środki byliśmy zmuszeni zaakceptować jedną trzecią projektów (269). Pieniądze nie są wydawane na bieżące potrzeby, lecz finansują działania zgodne z celami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015. Realizacja nawet najlepszej strategii nie jest jednak możliwa bez odpowiednich instrumentów, a fundusze strukturalne dają samorządom szerokie możliwości wsparcia finansowego.

W całej Polsce przeważały wnioski o dotacje na inwestycje z zakresu podstawowej infrastruktury. Jak Pan oce-

nia projekty złożone w woj. śląskim pod względem innowacyjności?

Uruchomienie programu stanowiło prawdziwy egzamin dojrzałości zarówno dla samorządu województwa, jak i dla wszystkich jego potencjalnych beneficjentów. Projekty były dobrze merytorycznie przygotowane. W całym kraju najwięcej składanych wniosków dotyczy: ochrony zdrowia, infrastruktury drogowej czy ochrony środowiska. Czyli - jakie potrzeby, takie projekty. Wśród nich można znaleźć bardzo ciekawe przykłady, jako najciekawsze warto wskazać: budowę Drogowej Trasy Średnicowej, renowację kompleksu zamkowego w Pszczynie, budowę nowoczesnego Centrum Nauki i Edukacji Muzycznej SYMFONIA w Katowicach, rewitalizację bielskiej starówki czy też wprowadzenie elektronicznej karty miejskiej w Rybniku.

Na Śląsku rozdysponowano już trzy czwarte środków z unijnych funduszy w ramach ZPORR. Czy beneficjenci będą mogli liczyć na kolejne konkursy w roku 2005?

Rozdzielenie w roku 2004 w ramach ZPORR blisko 70% środków dostępnych dla naszego regionu w latach 2004-2006 przyczyniło się do tego, że w roku bieżącym konkursy ogłoszone zostaną tylko na wybrane działania, w których nie wyczerpano dotąd pełnej puli środków.

Czy system oceny wniosków nie sprawiał problemów? W innych województwach dało się słyszeć głośne narzekania na MGİP - niegotowe procedury, opóźnienia i zmiany w aktach prawnych, brak odpowiedzi na pytania dotyczące interpretacji zapisów w Uzupełnieniach ZPORR, niesprawny SIMIK itd.

Główną przyczyną problemów jest zła konstrukcja samego ZPORR-u, który - choć podzielony na części regionalne - jest programem scentralizowanym. Jego mankamentem jest również zbyt sformalizowanie, częściowo winę za to ponosi ustawodawca, który narzucił na Ministerstwo Gospodarki i Pracy obowiązek przyjmowania zbyt wielu dokumentów w formie rozporządzeń (np. wzór umowy, wniosku). Tak więc zmiana choćby jednego słowa w dokumencie wymaga wielomiesięcznych konsultacji. Droga od złożenia wniosku do wypłaty pieniędzy jest zatem bardzo długa, a proces ten przebiega powoli. Warto podkreślić, iż największym wyzwaniem jest teraz wydatkowanie pieniędzy, tak aby środki rozdysponowane w 2004 roku wydatkować najpóźniej do końca 2006 r. zgodnie z unijną zasadą n+2. Biorąc pod uwagę fakt, iż na Śląsku wydano zaledwie pół miliona złotych (dokładnie 451 tys. zł), to w przypadku dużych pro-

jektów infrastrukturalnych półtora roku na realizację projektu to bardzo mało.

Czy obrady Regionalnego Komitetu Sterującego byłyby burzliwe? Czy zdarzało się, że beneficjenci odwoływali się od decyzji Zarządu Województwa?

Sytuacja takich odwołań zdarzyła się w naszym województwie zaledwie kilkakrotnie. W przypadku, gdy projekt nie uzyskał dofinansowania ze środków ZPORR ze względu na wyczerpanie dostępnych środków staraliśmy się wskazać alternatywne źródło finansowania. Wnioskodawcy odwoływali się także do Ministerstwa Gospodarki i Pracy - Instytucji Zarządzającej ZPORR, zarzucając błędy w ocenie formalnej wniosków. Ministerstwo jednak w ani jednym przypadku nie potwierdziło tego faktu.

Natomiast obrady Regionalnego Komitetu Sterującego ds. Rozwoju Regionu przebiegają w bardzo rzeczowej i konstruktywnej atmosferze. Członkowie Komitetu traktują udział w jego pracach jako wkład środowiska, które reprezentują, w rozwój regionalny i traktują swe obowiązki z należytą rangą. Posiedzenia RKS są zarazem okazją do spojrzenia na to, jak program odbierany jest przez beneficjentów, z jakimi problemami się borykają, jak usprawnić jego realizację. Pozwolę sobie podkreślić jeszcze raz, że samorządy włożyły wiele wysiłku w przygotowanie odpowiednich projektów, zapewnienie wkładu własnego na ich współfinansowanie oraz przygotowanie odpowiednich struktur i procedur na potrzeby ich obsługi.

Jak przebiega procedura podpisywania umów z beneficjentami w Urzędzie Wojewódzkim. Czy są już pierwsze rozliczone projekty?

Procedury, których należy dopełnić przed podpisaniem umowy, przyczyniają się do wydłużenia terminu. Na umowy dla pierwszych projektów przekazanych do Urzędu Wojewódzkiego beneficjenci zmuszeni byli czekać kilka miesięcy. Dotychczas, z przekazanych ogółem 185 umów, Wojewoda Śląski podpisał 84 umowy. Dokonano także refundacji pierwszych wydatków. Tytułem zaliczki na konto Urzędu Wojewódzkiego wpłynęło 7 mln euro w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz 451 tys. euro w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Zrefundowano kwotę 451 tys. zł na podstawie wniosków o płatność złożonych przez 6 beneficjentów. Stanowi to 0,2% kwoty która winna zostać rozliczona do końca 2006 r., oraz 0,05% kwoty przypadającej dla województwa śląskiego na lata 2004-2006 na inwestycje infrastrukturalne współfinansowane przez EFRR. Dziś zarówno tempo podpisywania

umów, jak i realizacji płatności jest kluczowe dla sprawnej realizacji założeń programu.

Na alokację województwa właściwie nie miały wpływu - pieniądze MGİP rozdzieliło centralnie. Jak Pan w tej chwili ocenia, ile realnie pieniędzy z funduszy strukturalnych Śląsk mógłby wchłonąć na dobre jakościowo i wartościowe projekty? Jakie są wyzwania województwa w następnej perspektywie finansowej 2007-2013, gdy będą większe fundusze?

Program ZPORR nie jest jedynym instrumentem polityki regionalnej wo-

W tej chwili zarówno tempo podpisywania umów, jak i realizacji płatności jest kluczowe dla sprawnej realizacji ZPORR

jewództwa śląskiego i jego zakończenia nie można utożsamiać z końcem wspierania społeczno-gospodarczego regionu. Równolegle realizujemy w regionie samorządowo-rządowy „Program łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego”, który umożliwia współfinansowanie powstawania nowych miejsc pracy i rozbudowę infrastruktury. Na program przeznaczonych jest 45 mln euro.

Zakończenie realizacji ZPORR zbiegnie się z rozpoczęciem nowego okresu programowania UE na lata 2007-2013, z którym wiążemy jeszcze większe nadzieje. Szacuje się, że w następnym okresie programowania możemy otrzymać z Unii czterokrotnie więcej środków na rozwój regionalny niż dotychczas.

Jesteśmy w trakcie aktualizowania Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego. Wkrótce też powstanie Regionalny Program Operacyjny - zostanie stworzony w tym regionie i tym samym lepiej będzie dostosowany do naszych specyficznych potrzeb. W perspektywie nadchodzących lat będziemy dysponować jeszcze silniejszymi instrumentami wspierania rozwoju regionalnego dzięki środkom Unii Europejskiej. Wykorzystując je efektywnie i racjonalnie, mamy szansę na realizację wielu pożytecznych projektów, które znacznie zmniejszą dystans pomiędzy naszym regionem a standardami obowiązującymi w „starej” Unii Europejskiej.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

Zdjęcie: archiwum UMWS

Jeśli w XXI wieku w środku Europy jakaś gmina nie ma kanalizacji czy drogi, to znaczy, że coś jest nie w porządku. Nie należy więc deprecjonować projektów z zakresu podstawowej infrastruktury - uważa **Elżbieta Bieńkowska**, dyrektor Wydziału Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego

jewodą i Ministerstwem Finansów, mówiące o tym, że MF bierze ryzyko kursowe na siebie. Niemniej jednak wszyscy byli świadomi, że takie zmiany kursu będą miały wpływ na budżet programu. Problem ten dotyczy wszystkich krajów, które znajdują się poza Strefą Euro.

Województwa śląskie i mazowieckie straciły na zmianie kursu euro najwięcej. Nasza alokacja w wyniku wahań kursowych stopniała mniej więcej o 185 mln zł.

Czy ZPORR jest „uszyty na miarę” dla Śląska?

Dziś jestem jeszcze większą przeciwniczką tego, że to jest jeden program na skalę całego kraju. Mówiąc ironicznie: program ten łatwiej byłoby wdrożyć, gdyby wszystkie projekty były składane w Warszawie. Niestety, rozdział środków nie został dostosowany do indywidualnych potrzeb regionu.

Na Śląsku, tak jak w całym kraju, małym zwyciężcem w ramach ZPORR cieszyły się działania 3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji oraz 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe

podstawowej infrastruktury, których było najwięcej w priorytecie III - Rozwój lokalny. Jeśli w XXI wieku w środku Europy jakaś gmina nie ma kanalizacji czy drogi, to znaczy, że coś jest nie w porządku. Nie należy więc deprecjonować takich projektów. W końcu skoro gminy je składają, to znaczy, że jest to ich najpoważniejszy problem.

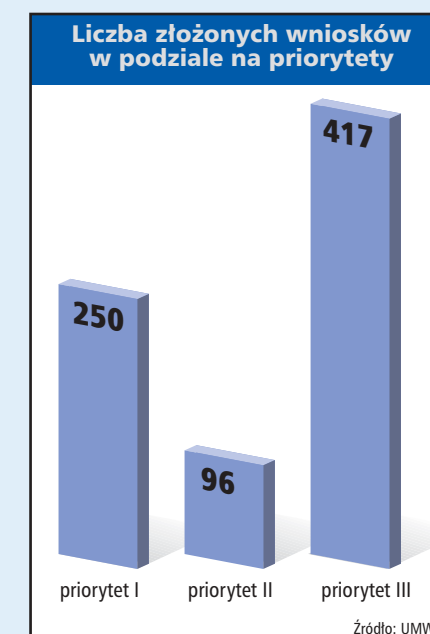
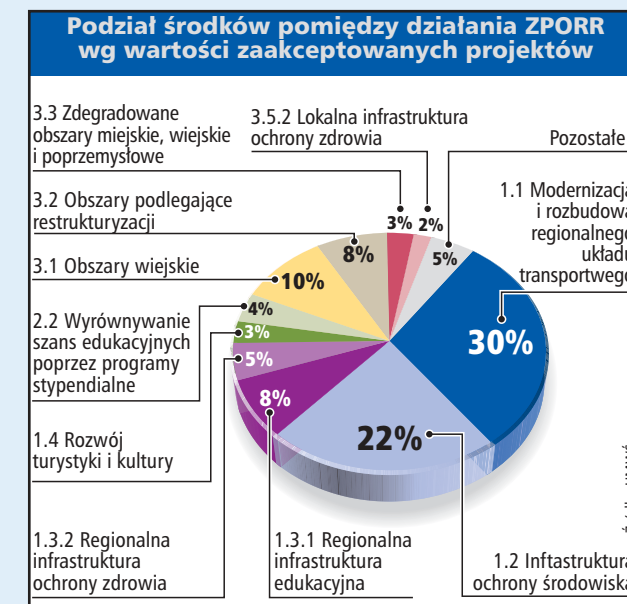
Jakich nowych konkursów w ramach I i III priorytetu ZPORR możemy się spodziewać na Śląsku?

W tym roku zaczęliśmy od ogłoszenia konkursu w zakresie działania 1.1 *Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego*, na który przeznaczyliśmy kwotę 51 mln zł, ale jej ostateczna wysokość zależy od kursu euro. Na konkurs ten wpłynęły 42 projekty, z czego 7 dotyczyło transportu publicznego. Warto odnotować fakt, iż w ubiegłorocznym konkursie nie złożono żadnego projektu z tego zakresu. Po ocenie formalnej odpadł jeden wniosek, bo beneficjent wpisał, że projekt ma negatywny wpływ na środowisko, a to z góry skreśla projekt.

Natomiast 1 lipca zakończył się konkurs w ramach działania 1.5 ZPORR - *Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego*, z dostępną kwotą alokacji wynoszącą w tym roku 27,8 mln zł.

Planujemy jeszcze ogłoszenie konkursów w ramach działań infrastrukturalnych, w których są dziedziny objęte notyfikacją: turystyka, odnawialne źródła

Śląsk w liczbach

W 2004 r. w województwie śląskim przeprowadzono 18 konkursów o dofinansowanie projektów w ramach ZPORR. 16 konkursów dotyczyło działań w priorytecie I i III finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 2 konkursy w zakresie działań z priorytetu II finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). W odpowiedzi na konkursy złożono sumarycznie 763 projekty w tym 667 w ramach priorytetu I i III oraz 96 w ramach działań 2.2 i 2.6 priorytetu II. Łączna wnioskowana kwota dofinansowania projektów złożonych w ramach działań wdrażanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego przekroczyła 2,1 mld zł. Projekty złożone w ramach priorytetu I i III opiewały na kwotę przeszło 2 mld zł, ➡

Zestawienie liczby projektów i wartości dofinansowania z EFRR w podziale na działania (priorytet I)

Działanie ZPORR	Liczba złożonych wniosków	Liczba wybranych projektów	Dofinansowanie z EFRR wybranych projektów (w zł)
1.1 Infrastruktura drogowa	27	18	232 242 944,04
1.2 Infrastruktura ochrony środowiska	45	19	178 657 451,20
1.3.1 Regionalna infrastruktura edukacyjna (I i II edycja)	25	5	64 376 646,00
1.3.2 Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia (I i II edycja)	140	23	38 318 705,56
1.4 Rozwój turystyki i kultury (I i II edycja)	8	3	20 992 095,25
1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	5	2	7 589 547,50

Rozwój od podstaw

Unia Europejska wypracowała wysokie standardy dotyczące współfinansowania projektów; uczy, jak wydawać unijne pieniądze. Czy procedury stworzone w Polsce na potrzeby ZPORR ułatwiały to zadanie?

Gdyby procedury były utworzone od samego początku realizacji programu, to pewnie nie byłoby tylu problemów z jego wdrażaniem. W ciągu ostatniego roku najwięcej kłopotów sprawiało to, że procedury się zmieniały, dotyczy to zarówno Uzupełnienia ZPORR, jak i samego podręcznika procedur. To nam bardzo utrudniało pracę.

Natomiast Unia Europejska wskazuje nam pewne wzorce, ale nie ingeruje w kwestię samych procedur wyboru projektów. Unię przede wszystkim interesuje to, czy pieniądze wydawane na rozwój regionów w danym kraju będą przeznaczone na cele zgodne z unijnymi priorytetami polityki regionalnej.

Ale Unia może potem skontrolować projekt.

Może skontrolować wydawanie środków pochodzących z funduszy i wskaźniki rezultatu, ale w procedury oceny i wyboru projektów nie ingeruje.

Rozdział VI Podręcznika Procedur ukazał się w listopadzie 2004 roku. Czy to dużo zmieniło w sposobie oceny wniosków?

Po pojawieniu się podręcznika po prostu zaczęliśmy stosować jego zapisy. Główny problem polegał jednak na tym, że większość wniosków jakie zostały złożone na ogłoszone konkursy, oceniliśmy wcześniej, przed jego ukazaniem się. Do końca października ubiegłego roku oceniliśmy mniej więcej 80% wszystkich otrzymanych aplikacji, a część projektów złożonych w kolejnych edycjach konkursów była oceniana już według wspomnianych procedur.

Na początku roku pojawił się nowy problem - zmiana kursu euro. Czy Śląsk dużo na tym stracił?

W tamtym roku obowiązywało trójstronne porozumienie między MGİP, Wo-

we i powojkowe. A one chyba są najbliższe problemom centrum Śląska?

Na Śląsku problem z tworzeniem projektów rewitalizacyjnych wynika stąd, że gminy nie są właścicielami terenów przemysłowych. Należą one przeważnie do spółek węglowych. I tu powstają bariery prawne na dziś nie do przejścia.

Chyba mniejszy kłopot stanowi konieczność przygotowania dodatkowych dokumentów (np. lokalne plany rewitalizacji), bo z tym gminy dają sobie radę. Największy kłopot stanowi to, że projekty rewitalizacyjne są kosztowne, a gminy w pierwszej kolejności takie duże pieniądze wolały zainwestować w podstawową infrastrukturę. W naszym województwie i tak napłynęło stosunkowo dużo projektów do tych działań.

Wynika z tego, że wśród wniosków przeważały te dotyczące dotacji na budowę podstawowej infrastruktury?

Najciekawsze projekty to oczywiście takie, które po zakończeniu będzie widać. Ale nie lekceważyłabym tych z zakresu

energii, poprawa jakości powietrza.. W tym roku nie chcemy sztucznie dzielić projektów do działań 3.1, 3.2 i 3.3 ZPORR.

Na przełomie lipca i sierpnia br. planowany jest również konkurs w ramach działania 2.2 ZPORR - *Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne*. Tegoroczny konkurs obejmie jedynie projekty wspierające rozwój edukacyjny młodzieży wiejskiej, gdyż w roku 2004 rozdysponowano pełną kwotę przeznaczoną na wspieranie rozwoju edukacyjnego studentów.

Kiedy zakończy się procedura notyfikacyjna? Cały proces trwa już podobno od roku.

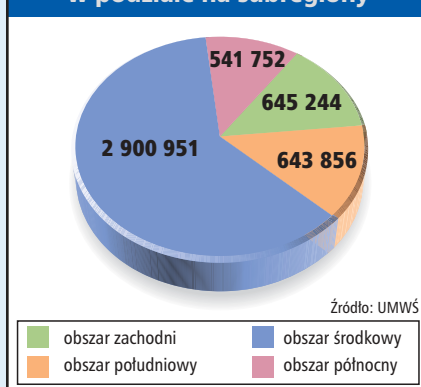
Ministerstwo Gospodarki i Pracy przyznało się, że dopiero 12 stycznia 2005 r. wysłało dokumentację do Komisji Europejskiej. Ale sama akceptacja przez KE nie wystarczy, trzeba będzie jeszcze poczekać na rozporządzenia krajowe w sprawie tych dziedzin.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

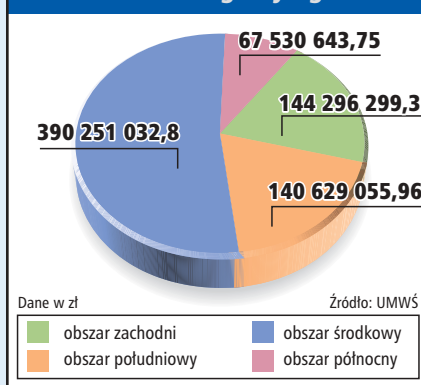
Zestawienie liczby projektów i wartości dofinansowania z EFRR w podziale na działania (priorytet III)

Działanie ZPORR	Liczba złożonych wniosków	Liczba wybranych projektów	Dofinansowanie z EFRR wybranych projektów (w zł)
3.1 Obszary wiejskie	158	44	75 693 877,98
3.2 Obszary podlegające restrukturyzacji	31	12	66 027 734,85
3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojaskowe	20	8	26 749 561,35
3.5.1 Lokalna infrastruktura edukacyjna i sportowa (I i II edycja)	102	14	13 313 016,35
3.5.2 Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia (I i II edycja)	106	23	18 745 451,73

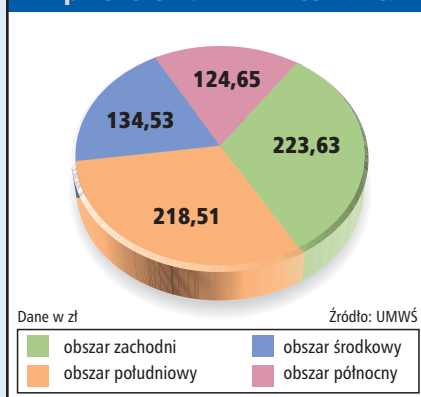
Liczba mieszkańców Śląska w podziale na subregiony

Podział dofinansowania ze środków EFRR na subregiony ogółem

Podział dofinansowania ze środków EFRR na subregiony w przeliczeniu na 1 mieszkańca

czyli dwukrotnie przekraczającą dostępne dla województwa śląskiego środki na lata 2004-2006. Rozstrzygnięto wszystkie konkursy, w ramach których wybrano 271 projektów w tym 185 projektów współfinansowanych z EFRR i 85 projektów współfinansowanych przez EFS. łączna wartość dofinansowania z EFRR wybranych projektów wynosi 742,7 mln zł oraz 51,9 mln zł dla projektów współfinansowanych z EFS i budżetu państwa. Najwięcej projektów złożono w ramach działań 3.5 (208), 3.1 (158) oraz 1.3.2 (140). Najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się działania 1.5 oraz 1.4, na które złożono odpowiednio 5 i 8 projektów. Natomiast biorąc pod uwagę procentowy stosunek projektów wybranych do złożonych na pierwszym miejscu znajduje się działanie 1.1 z wartością 68%, oraz działanie 1.2 - 42%.

Biorąc pod uwagę łączną kwotę dotacji na pierwszym miejscu plasuje się subregion środkowy, natomiast uwzględniając przeliczenie na 1 mieszkańca liderem jest subregion zachodni. Ciekawie przedstawia się absorpcja środków w podziale na subregiony. Pod względem liczby złożonych projektów - na pierwszym miejscu znajduje się obszar środkowy. Natomiast uwzględniając stosunek projektów wybranych do realizacji w odniesieniu do wszystkich zgłoszonych przez j.s.t., wyższą pozycję zajmuje obszar północny. Jeśli uwzględnimy wartość projektów wybranych do złożonych, prym wiedzie subregion zachodni. W przeliczeniu na mieszkańca największa kwota pozyskanych dotacji z EFRR przypada na obszary zachodni i południowy.

Fragmenty podsumowania opracowanego przez Wydział Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich UMWS, stan na 13 maja 2005 r.

Partner w planowaniu

Integralnym elementem projektu jest studium wykonalności.

Jego przygotowanie to swoisty egzamin dojrzałości projektu - mówi **Anna Słupina**, kierownik Referatu Wyboru Projektów w Wydziale Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich

Jak Pani zespół przygotowywał się do przeprowadzenia konkursów w ramach ZPORR. Jak powstał harmonogram naboru wniosków?

W stworzeniu harmonogramu pomógł nam projekt pod nazwą Partner, utworzony w lutym 2002 r. Składał się z dwóch komponentów. Pierwszym komponentem było stworzenie sieci koordynatorów - początkowo w samorządach, a później również w jednostkach badawczo-rozwojowych, uczelniach i we wszelkich instytucjach, które mogły się zaliczać do grupy beneficjentów. Dzięki tej sieci prowadziliśmy konsultacje i mogliśmy przekazywać na bieżąco wszystkie informacje związane ze ZPORR-em, zmianami, konkursami, konferencjami, warsztatami itd. Drugi komponent polegał na utworzeniu bazy danych, koordynatorzy mogli sygnalizować, jakie projekty będą zgłaszane na konkursy o dofinansowanie w ramach ZPORR.

A przecież powstał rządowy Internetowy System Ewidencji Kart Projektów (ISEKP)?

Wyprzedziliśmy o ponad rok utworzenie rządowej bazy ISEKP, która w dodatku nie zawierała tego „komponentu ludzkiego”. Nasza baza koordynatorów wciąż jest żywa. Ze wszystkimi osobami na bieżąco się kontaktujemy. To rozwiązanie szybkie, proste i logiczne.

Mimo rozpisania harmonogramu, dochodziło do spiętrzeń w przyjmowaniu wniosków.

To na skutek tego, że większość beneficjentów czeka na ostatni dzień. Ale przed nikim nie zamknęliśmy drzwi.

Ile osób pracuje przy ocenie formalnej wniosków?

W tej chwili Referat Wyboru Projektów liczy - łącznie ze mną - osiem osób. Praca podzielona jest według działań. To można sprawdzić na naszej stronie internetowej. Każda osoba ma przypisane działanie.

Na bieżąco działa też punkt informacyjny, do którego zgłaszają się osoby ze wszelkimi pytaniami. A ta struktura podziału na działania pozwala na sprawne znalezienie odpowiedniej osoby, która może kompetentnie udzielić wyjaśnień. Konsultacje prowadzone są także poprzez kanał internetowy.

Z ponad 773 wniosków złożonych w ubiegłym roku w ramach wszystkich priorytetów dofinansowanie otrzymała nieco ponad 1/3 z nich. Czym to było spowodowane?

Wynikało to przede wszystkim z ograniczonej dostępności środków. Z przyczyn formalnych odpadło mniej więcej tyle samo wniosków, co z przyczyn merytorycznych - kilkanaście procent. Na 709 projektów złożonych w ramach priorytetu pierwszego i trzeciego 532 zostały dopuszczone do oceny merytoryczno-technicznej.

Jak bardzo rygorystycznie były oceniane wnioski?

Podczas oceny formalnej każdy ma możliwość dokonywania uzupełnień zgodnie z zapisanymi kryteriami. Kierowaliśmy się zdrowym rozsądkiem. Widać to na przykładzie zabezpieczeń finansowych. W przypadku projektów składanych przez samorządy wiadomo, że pieniądze na realizację inwestycji muszą znaleźć potwierdzenie w uchwale budżetowej, wieloletnim planie inwestycyjnym. To się wiąże też z rytmem pracy urzędu. Jeśli we wniosku brakowało np. takiego dokumentu, projektodawca składał oświadczenie, że na konkretny dzień dostarczy uchwałę. Zwykle wywiązywał się z tego w terminie.

Formulując wezwania do projektodawcy o uzupełnienie wniosku, dawaliśmy konkretne wskazówki. Odpadały tylko te wnioski, które mimo uzupełnień na-

dal nie spełniały wymaganych kryteriów albo zawierały rażące błędy.

Jakie błędy najczęściej zdarzały się w aplikacjach?

Nie da się ominąć kwestii wynikającej z funkcjonowania Generatora Wniosków, czyli aplikacji, która miała pomóc. Generator wielokrotnie się zmieniał; trudno zliczyć, która jego wersja w tej chwili obowiązuje. Wciąż nastrocza on wiele problemów. Aplikacja zawierała sprzeczności wewnątrz, np. wypełnienie jednego pola uniemożliwiała wpisanie treści do innego, powiązanego pola. Są też błędy matematyczne. Generator niewłaściwie zaokrągla sumy, a służby Wojewody stoją na stanowisku, że wszystko musi być wyliczone co do grosza. Dlatego wciąż doradzamy, by przeliczać „ślupki” na kalkulatorze.

Problemy nastroczało też wypełnienie tabel finansowych, podzielenie kategorii wydatków, projektu. Niektórzy naliczali VAT od kwoty brutto - co świadczy o tym, że ktoś nie porusza się sprawnie w obszarze samego przygotowania projektu.

W załącznikach najwięcej błędów dotyczyło zabezpieczeń środków, formułowania uchwał, sposobu przedstawiania promes, przygotowania dokumentacji technicznej.

Integralnym elementem projektu jest studium wykonalności. Jego przygotowanie to swoisty egzamin dojrzałości projektu. Ocenia się w nim, czy wnioskodawca poprawnie przygotowuje analizę finansową, ekonomiczną i opisy dotyczące środo-

wiska realizacji projektu. Studium później jest oceniane oczywiście przez ekspertów, niemniej my musimy się przyjrzeć, czy zawiera ono wszystkie niezbędne elementy.

Czy wykonanie studiów wykonalności powierzano firmom zewnętrznym.

Oczywiście, studia to koszt kwalifikowany - beneficjenci mogą sobie potem zrefundować ten wydatek. Po strukturze tego dokumentu czasem widać, kto go wykonał. Pozostawiają w dalszym ciągu wiele do życzenia. Gdy ogłaszano pierwsze konkursy, dopiero pojawiały się wytyczne MGIP, jak takie studia należy opracować. Teraz wytyczne już funkcjonują, są uszczegółowione, wnioskodawcy z nich korzystają i widać poprawę w tym zakresie.

Pani sprawuje też kontrolę nad oceną projektów przez panelistów.

Sprawuję nadzór nad organizacją posiedzeń panelistów ekspertów. Robiliśmy też szkolenia dla panelistów, bo choć są to specjaliści z różnych dziedzin, to nie każdy znał specyfikę projektu finansowanego przez UE. Pod kątem merytorycznym nie mamy problemów.

Podręcznik procedur ZPORR przewiduje procedurę na wypadek bardzo rozchwianej oceny konkretnego projektu przez różnych panelistów. Wówczas ocenę trzeba powtórzyć. Ogranicza to subiektywne podejście do projektu.

Rozmawiał Jerzy Gontarz

Zdjęcia: archiwum projektu CNIEM Symfonia i Akademii Muzycznej w Katowicach

Śląskie do 2020 r.

Podczas XXXVII Sesji Sejmiku Województwa Śląskiego przyjęto „Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020”. Stanowi ona aktualizację dotychczasowej strategii, która wyznaczała kierunki rozwoju regionu do 2015 roku. Jej założenia przedstawiał podczas sesji Marszałek Michał Czarski (na zdjęciu).

Uchwalona Strategia jest jednym z najważniejszych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju regionu. O aktualizacji Strategii zadecydowały nowe rysujące się zadania wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej. Przede wszystkim w zbliżającym się okresie programowania 2007-2013 planowane jest zastąpienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, szesnastoma Regionalnymi Programami Operacyjnymi, zarządzanymi samodzielnie na poziomie województwa.

Przeprowadzenie procesu aktualizacji konieczne było także ze względu na opracowanie, już po uchwaleniu dotychczas obowiązującej Strategii, kilku ważnych dokumentów na poziomie europejskim i krajowym. Bezdyskusyjna jest między innymi potrzeba uwzględnienia postanowień Strategii Lizbońskiej na poziomie regionu. Zasadna jest także konieczność zintegrowania polityk sektorowych na poziomie regionalnym.

Projekt Strategii został opracowany przez Zarząd Województwa Śląskiego. Pracom nad dokumentem towarzyszyły szerokie konsultacje społeczne trwające od stycznia do maja tego roku.

Posiedzenie RKS

W połowie czerwca pod przewodnictwem marszałka województwa Michała Czarskiego w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego obradował Regionalny Komitet Sterujący ds. Rozwoju Regionu. Członkowie komitetu podjęli uchwałę dotyczącą rekomendacji Zarządowi Województwa Śląskiego listy projektów do realizacji w ramach Kontraktu Wojewódzkiego dla województwa śląskiego na lata 2005-2006.

Treść Kontraktu ustalona w toku negocjacji obejmuje jego współfinansowanie środkami z tegorocznej rezerwy celo-

wej budżetu państwa przeznaczonej na zadania realizowane w ramach „Zaktualizowanego Wojewódzkiego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na rok 2004 obowiązujący w latach 2005-2006”, działań w ramach ZPORR oraz Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG. W ubiegłym tygodniu zakończono nabór projektów zgłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Zgłoszono 61 projektów. Zespół powołany do oceny tych projektów opracował listę rankingową, która została przedstawiona RKS. Ostatecznego wyboru projektów do realizacji dokona zarząd województwa po podpisaniu kontraktu. Na realizację tych projektów przeznaczona jest kwota ok. 9 mln zł z ponad 33 mln przeznaczonych na realizację całego kontraktu. Pozostała kwota 24 mln zł przeznaczona jest na sfinansowanie inwestycji wieloletnich.

Ponadto, RKS zatwierdził uzupełnienie zapisów w ramowych planach realizacji działań 2.2, 2.5, 2.6, 3.4.

W programie posiedzenia znalazło się również podjęcie uchwały dotyczącej rekomendacji Zarządowi Województwa Śląskiego projektu złożonego w ramach działania 3.3.2 *Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojennych* przez gminę Ożarówce ze względu na poddanie wniosku ponownej ocenie merytoryczno-technicznej przez panel ekspertów. Wniosek dotyczy budowy dwóch lokalnych dróg oraz sieci wodociągowej.

RKS podjął też uchwałę o zaopiniowaniu wniosku o dofinansowanie projektu Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA o tytule: „2 i pół kroku do przodu - projekt szkoleniowo-doradczy dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą” w ramach działania 2.5 *Promocja przedsiębiorczości* jako wniosku własnego. Członkowie RKS zapoznali się także ze stanem wdrażania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Wyniki w ZPORR 1.6

Zakończyła się ocena formalna wniosków złożonych w II turze w ramach działania 1.6 *Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach*. Z 15 złożonych wniosków do dalszej oceny zakwalifikowało się 10 projektów. Łączna wartość

dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dla 10 zakwalifikowanych projektów wynosi 176 942 462,06 mln euro. Stanowi to 152,68% alokacji pozostałej po turze I.

Lista wniosków z II tury, które pozytywnie przeszły ocenę formalną:

1. Budowa I linii metra odcinek od szlaku B20 do stacji A23 Młociny wraz z torami odstawczymi i węzłem komunikacyjnym Młociny (Warszawa)
2. Modernizacja trasy tramwajowej w Al. Jerozolimskich, odcinek Pętla Banacha-Pętla Gocławek (Warszawa)
3. Przebudowa multimodalnego węzła komunikacyjnego - pl. Powstańców Wielkopolskich we Wrocławiu, etapy 1-2
4. Zintegrowany System Zarządzania Ruchem (Warszawa)
5. Budowa Parkingów Strategicznych „Parkuj i Jedź” (P&R) (Warszawa)
6. Łódzki Tramwaj Regionalny Zgierz-Łódź-Pabianice. Zadanie I. Etap I - Łódź
7. Budowa trasy tramwajowej od ul. Jana Pawła II do ul. Podgórznej w Poznaniu
8. Zintegrowany system sterowania ruchem na ul. Grunwaldzkiej w Poznaniu
9. Budowa Zintegrowanego Dworca Autobusowego na os. Sobieskiego w Poznaniu
10. Budowa przejścia podziemnego pomiędzy stacją metra A17 Dworzec Gdański i stacją PKP Warszawa Gdańska oraz Żoliborzem.

Jak napisać dobry projekt

We wrześniu 2005 r. rozpoczynają się pierwsze szkolenia w ramach programu „Dobry projekt szansą dla rozwoju regionów - szkolenia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego”, finansowanego przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Szkolenia mają na celu pomoc potencjalnym beneficjentom ZPORR i SPO WKP w zakresie przygotowywania oraz zarządzania projektami. Szkolenia są adresowane nie tylko do tych, którzy zamierzają ponownie składać wnioski do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, ale i do tych, którzy wnioski składają po raz pierwszy.

Program obejmuje cykl 122 szkoleń i 142 warsztatów organizowanych we wszystkich województwach. Szkolenia potrwają do końca listopada 2005 roku. Zakłada się, że szkoleniami i warsztatami zostanie objętych 4200 osób z całej

Polski. Udział w szkoleniach i warsztatach jest bezpłatny. Uczestnicy ponoszą jedynie koszty dojazdu i ewentualnego noclegu. Uczestnicy szkoleń i warsztatów po zakończeniu cyklu otrzymają certyfikaty uczestnictwa.

Program cyklu obejmuje:

- Szkolenia dla beneficjentów ZPORR dotyczące projektów infrastrukturalnych realizowanych w ramach ZPORR, zasad kwalifikowalności wydatków oraz procedur przetargowych.
- Warsztaty dla beneficjentów ZPORR dotyczące zarządzania projektami współfinansowanymi z EFRR.
- Szkolenie dla beneficjentów SPO WKP dotyczące procedur związanych z realizacją projektów w ramach SPO WKP.
- Warsztaty dla beneficjentów SPO WKP, dotyczące kwalifikowalności, procedur przetargowych oraz zarządzania projektami współfinansowanymi z EFRR.

Więcej na stronie: www.fundusze-strukturalne.gov.pl

Dla eksporterów

14 czerwca w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli odbyła się prezentacja serwisu informacyjno-doradczego, przeznaczonego dla krajów rozwijających się, przygotowanego i prowadzonego przez Dyрекcję Generalną ds. Handlu Komisji Europejskiej. Prezentacji serwisu dokonał Peter Mandelson, komisarz ds. handlu. Serwis ten, mający w założeniu pomóc krajom rozwijającym się w uzyskaniu dostępu do rynku Unii Europejskiej, funkcjonuje w 4 wersjach językowych (j. angielski, francuski, hiszpański i portugalski) pod adresem internetowym: <http://export-help.cec.eu.int>.

Przy tej okazji warto wspomnieć, że z podobnego serwisu (Market Access Database) mogą już korzystać eksporterzy z państw UE. Dostępny on jest pod adresem: <http://mkacddb.eu.int>.

Projekty LIFE

Komisja Europejska zaprasza osoby prawne do składania propozycji projektów w ramach rundy selekcyjnej 2005-2006 programu LIFE. Zaproszenie KE do składania projektów obejmu-

je: projekty w ramach komponentu LIFE Przyroda, projekty demonstracyjne oraz przygotowawcze w ramach komponentu LIFE Środowisko i projekty w ramach komponentu LIFE Państwa trzecie.

Open Days 2005

Tempa nabierają przygotowania do Dni Otwartych Europejskich Regionów i Miast 2005 (10-13.10.05) organizowanych przez Komisję Europejską, Komitet Regionów oraz europejskie regiony i miasta. 110 regionów zgrupowanych w 16 konsorcjach zorganizuje serię ponad 60 warsztatów i seminariów tematycznych dotyczących nowej polityki spójności na lata 2007-2013, najlepszych praktyk w programowaniu rozwoju regionalnego, a w szczególności - roli miast i regionów w poprawie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki unijnej.

Tegoroczne Open Days rozpocznie uroczysta sesja inauguracyjna (10.10.05) zatytułowana „Strategiczne wytyczne i nowa perspektywa dla polityki regionalnej i Agendy Lizbońskiej” m.in. z udziałem komisarz Danuty Hübner.

Podczas Open Days 2004 przeszło 2000 specjalistów od polityki regionalnej dyskutowało w Brukseli na temat funduszy strukturalnych i polityki spójności. Odbyło się 71 debat, warsztatów i seminariów. „Open Days 2004 pomogą władzom lokalnym i regionalnym lepiej zrozumieć praktyczne konsekwencje reform zaproponowanych przez Komisję Europejską. Będzie im łatwiej zidentyfikować to co mogą osiągnąć w ramach polityki spójności i pomyśleć w jaki sposób to zrobić” - powiedział Peter Straub, przewodniczący Związku Regionów UE.

Po fiasku ostatniego szczytu

Jak informuje Biuro Regionalne Województwa Śląskiego w Brukseli, w czasie posiedzenia w Namur, stolicy Walonii, Komisja COTER zajmująca się w Komitecie Regionów Polityką Spójności i Funduszami Strukturalnymi ogłosiła deklarację w sprawie niedawnego Szczytu Europejskiego, który odbył się w Brukseli w dniach 16-17 czerwca br.

W dokumencie czytamy: Członkowie Komisji wyrażają głębokie niezado-

wolenie i rozczarowanie niepowodzeniem negocjacji na temat perspektywy finansowej na lata 2007-2013. Niepokój przewodniczących regionów, prezydentów i burmistrzów budzi brak stanowiska Rady Europejskiej w sprawie budżetu UE co oddała w czasie podjęcie przez Radę decyzji o wdrażaniu Polityki Regionalnej oraz Polityki Spójności czyli elementów decydujących o przyszłości krajów UE. W czasie burzliwej debaty wielu członków KR zachęcało do jak najszybszego podjęcia prac na nowym budżecie UE.

Uczestniczący w posiedzeniu Marszałek Województwa Śląskiego Michał Czarski powiedział, że po nieudanych szczytach, który w świetle negatywnych wyników referendum we Francji i Holandii określa się mianem politycznej katastrofy, nie ma już czasu na rozczulanie się nad niepowodzeniami. Należy jak najszybszego wyjść z tego kryzysu. Jednym ze sposobów na odzyskanie zaufania obywateli do Unii Europejskiej powinno być kontynuowanie oraz wzmocnienie Polityki Spójności.

Wielu mówców podzielało ten pogląd, toteż w końcowej deklaracji umieszczono zapis o rozwoju europejskiej solidarności, która stanowi ważny element wyróżniający integrację europejską. Polityka Spójności jest najlepszym sposobem niwelowania różnic gospodarczych i społecznych wewnątrz UE, co stanowi przekonujące uzasadnienie dla potrzeby finansowania tej polityki.

Dobre praktyki

Pod koniec czerwca

ukazał się nowy numer czasopisma „Inforegio Panorama” wydawanego przez DG ds. Polityki Regionalnej. Główne dossier poświęcone jest dobrym praktykom wdrażania i zarządzania funduszami strukturalnymi. W numerze 16 można przeczytać:

- artykuł opisujący dobre praktyki zarządzania funduszami strukturalnymi w różnych krajach
- artykuł na temat śródkresowych ewaluacji programów Celu 1 i 2 przeprowadzonych w Państwach Członkowskich;
- reportaż o Irlandii na temat sekretów sukcesu „Tygrysa celtickiego”
- świadectwa dobrych praktyk liderów lokalnych z Hiszpanii, Belgii, Republiki Czeskiej, Polski i Słowacji.

Czasopismo „Inforegio Panorama” jest dostępne w wersji drukowanej oraz elektronicznej, także w języku polskim (do pobrania ze stron http://europa.eu.int/comm/regional_policy).

Zdjęcia: RI Witold Trólla, Viera Photos Vied'art - 2004, RI Tomasz Żak

Wraz z wstąpieniem do Unii nowy impuls otrzymała współpraca międzyregionalna, zastrzyk finansowy uzyskały projekty o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Samorządy województw chcą jednak mieć większy wpływ na politykę regionalną UE

0 rok bogatsi

Województwo śląskie jest wewnętrznie zróżnicowane. Ma zurbanizowane centrum, północ i południe to obszary rolniczo-turystyczne, ale południe jest znacznie zamożniejsze

Zacieśniły się kontakty Śląska z regionami dawnej „piętnastki”, w tym z Północną Nadrenią-Westfalią i Nord-Pas de Calais, a także z regionami południowych sąsiadów: Republiki Czeskiej i Słowacji. - Realizacja wspólnych przedsięwzięć w ramach programu Interreg III, aktywizacja działalności naszych euroregionów, a nade wszystko ułatwienia w przekraczaniu granicy pozwalają na nieskrępowaną wymianę myśli, towarów i ludzi. Nasza akcesja spowodowała też ożywienie kontaktów z regionami państw spoza Wspólnoty. Szczególnie dotyczy to Rumunii i Ukrainy - mówi Sergiusz Karpiński, wicemarszałek województwa śląskiego, podczas konferencji podsumowującej rok członkostwa w UE.

Efekty integracji

Rok to zbyt krótki okres na dogłębną analizę skutków wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, niemniej oczywiste wy-

dają się korzyści wynikające z integracji. Oprócz ściślejszej współpracy międzyregionalnej nie można wśród korzyści pominąć funduszy, do jakich Polska otrzymała dostęp. Województwo śląskie ma do dyspozycji ok. 1 mld zł w ramach ZPORR. Trzy czwarte tej sumy zostało już właściwie rozdysponowane na najlepsze projekty.

Nie są to jednak łatwe pieniądze. - Aby wykorzystać szansę, beneficjenci muszą jeszcze sprawnie zrealizować projekty i rozliczyć przyznane dofinansowanie do końca 2008 r. - mówi Sergiusz Karpiński. Trudności piętrzą się przy składaniu wniosków o płatność, stąd na razie wąskim strumykiem przepływają rzeczywiste już pieniądze w ramach przyznanych wcześniejszej dotacji.

Region kontra państwo

Mówi się o dużym znaczeniu „małych ojczyzn” w polityce rozwoju UE. Jeśli cho-

dzi o nasz kraj, to na razie kluczowe znaczenie ma rząd centralny, lecz od 2007 r. więcej władzy przejmą regiony. Samorządowcy chcą mieć większy wpływ na podział środków pomocowych. Dążą do tego, by w następnej perspektywie finansowej Komisja Europejska podpisywała umowy finansowe z poszczególnymi regionami. W postępowaniu Unii wciąż jednak można dostrzec tendencje centralistyczne. Komisji łatwiej rozmawiać z jednym partnerem, jakim jest rząd państwa, niż z kilkunastoma regionami.

Wydaje się, że zwyciężyła koncepcja, by latach 2007-2013 powstało 16 regionalnych programów operacyjnych oraz jeden narodowy program, który określałby politykę państwa wobec regionów. Dzięki temu samorządy na różnych po-

Pieniądze na rozwój

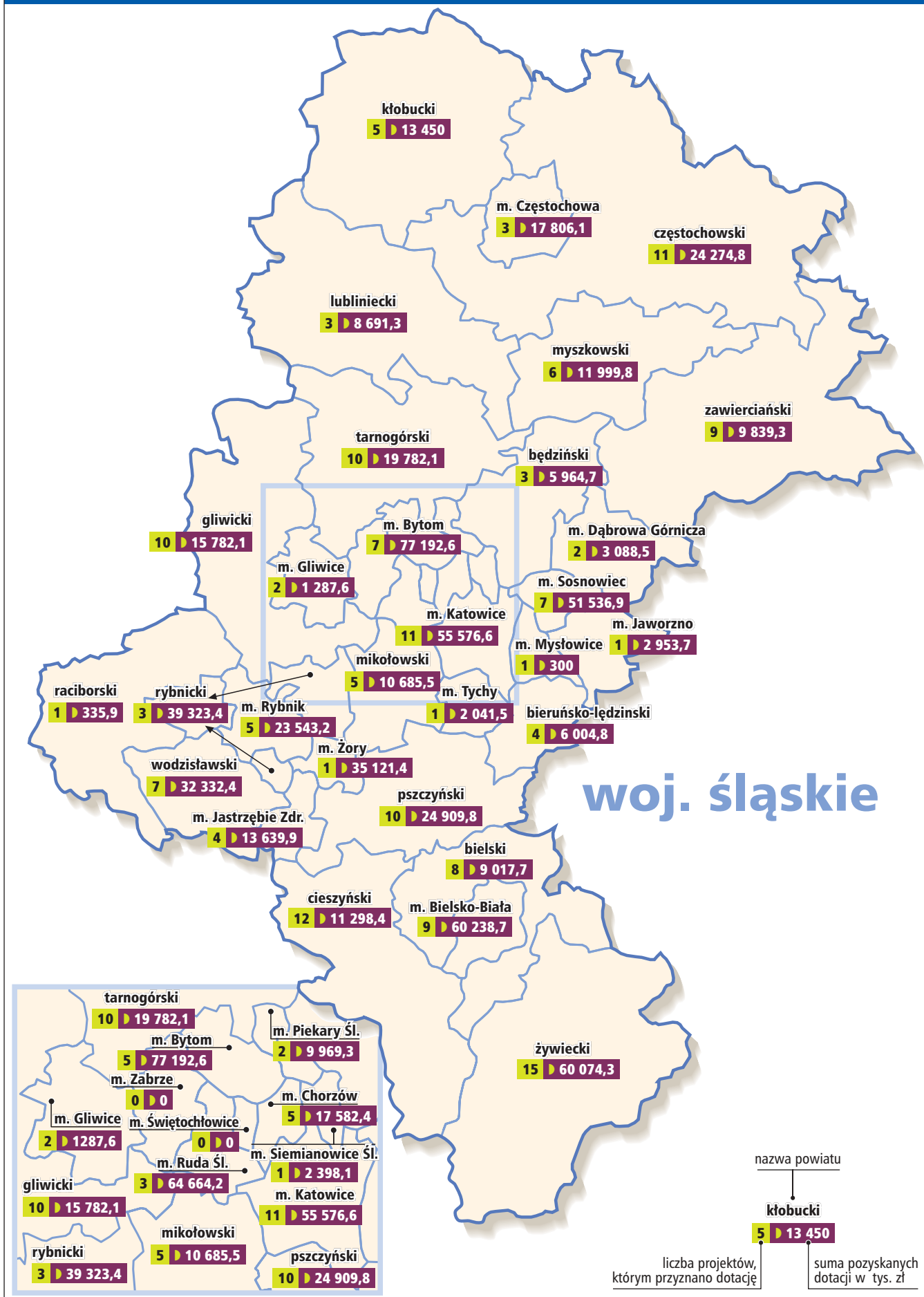
Drugą co do wielkości pozycją wśród wydatków UE jest tzw. polityka strukturalna. Pod tym hasłem kryją się działania na rzecz wyrównywania poziomów życia w Europie. Właśnie temu służą cztery istniejące fundusze strukturalne. - Chcielibyśmy, aby w latach 2007-2013 na fundusze strukturalne we wszystkich krajach członkowskich wydano 336 mld euro - powiedziała Danuta Hübner, komisarz ds. polityki regionalnej. Negocjacje trwają. Po środki z tych funduszy mogą sięgać regiony, w których dochód narodowy brutto na 1 mieszkańca jest niższy niż 75% średniej w UE (Cel 1). Działaniami w ramach Celu 1 objęta jest cała Polska. W kolejnym okresie programowania będzie zapewne podobnie.

ziomach mogą we własnym zakresie kreować swój rozwój. Samorządowcy są bliżej codziennych spraw niż minister, ogłędający świat zza biurka w Warszawie.

- Nasze województwo jest wewnętrznie zróżnicowane - mówi Elżbieta Bieńkowska, dyrektor Wydziału Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego. - Centrum, czyli dawne woj. katowickie, ma z jednej strony rozbudowaną infrastrukturę, jest zurbanizowane, ale z drugiej strony boryka się z problemami restrukturyzacyjnymi. Południe i północ województwa śląskiego to obszary rolniczo-turystyczne, ale między południem a północą jest duża różnica pod względem zamożności.

Tymczasem ZPORR pomyślano jako program krajowy, opracował go rząd. Nie można powiedzieć, by podczas jego tworzenia pochylano się na każdym regionem i jego problemami. Ale to się zmienia.

**Absorbacja środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach ZPORR w podziale na obszar starostw i miast na prawach powiatu**

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Dokąd po informacje o ZPORR na Śląsku

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Wydział Programowania Rozwoju i Funduszy Europejskich
40-037 Katowice, ul. Ligonía 46
punkt konsultacyjny - pokój nr 393
tel.: (32) 20 78 197, 20 78 366, 20 78 368
e-mail: zporr@silesia-region.pl
www.silesia-region.pl/zporr

Działania 2.5 i 3.4

Górnślaska Agencja Rozwoju Regionalnego SA

40-042 Katowice, ul. Wita Stwosza 21
tel.: (32) 201 40 56
fax: (32) 257 95 29
e-mail: garr@garr.pl
www.garr.pl/rif/zporr

Działania 2.1, 2.3 i 2.4

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

Wydział Obsługi Europejskiego Funduszu Społecznego
Punkty informacyjne EFS
40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
tel.: (32) 207 79 88
fax: (32) 209 07 07
43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40
tel.: (33) 813 62 16
fax: (33) 822 06 71
42-200 Częstochowa, al. Niepodległości 20/22
tel.: (34) 363 40 51
fax: (34) 363 80 89
<http://wup-katowice.pl/>